

CANADA.

THE SWEDISH WEEKLY.

ARG. IX.—N:R 33.

WINNIPEG, MAN., 15 AUGUSTI 1901.

LÖP. N:R 388.

Skördetid.

Sällan har en så stor skara unga arbetare ankommit till vår goda stad som i år. Då budskapet, att 20,000 extra arbetare voro behöfliga på skördetiden, utgick, ref man sig i hufvudet undrande och spörjande, hvar skola dessa fås. De sista dagarnes tåglaster hafva emellertid bevisat, att, om farhågor hysts, de varit obefogade.

Stora skaror landspejare hafva samtidigt anländt från södern för att taga allt i ögonsikte. Att de skola vid sin återkomst hem till spridda trakter sjunga västerns lof råder intet tvifvel och västern kommer att yttermera gå framåt.

I år hafva vi i sanning en skördetid hvars make ej funnits förut. Utbytet af det gyllene kornet kommer med säkerhet att bringa ej endast guld för de arbetande utan hvard som i detta gleset befolkade land är af största behof nya viljor och friska armar. Resultet kommer att öfvertygat österns söner, hvilka hittills vetat litet eller intet om det stora arvet, om rådheden att fortfara under "Union Jack" i stället för att på Förnta Staternas öfverfyllda falt trängas i verkstäder. Godt vore, om det kunde på något vis öfvertygat våra svenska vänner att följa norrmanens spår. Låt oss hoppas att de snart skola vakna upp ur sin dvala, annars torde det blifva för sent att draga nytta af nuvarande förhållanden.

Canada-nyheter.

Quebec.

Att man kan ej vara alla tillags, synes af det faktum, att Mr Carnegies anbud till Montreal om \$150,000 för ett folkbibliotek väckt missnöje hos maskinister och mässingsarbetare.

Arbetsministern J. T. Tarte har nyligen sändt ett cirkulär till de olika firmor, hvilka bedriva skeppsfart Montreal, för att utreda orsakerna till det knappa utrymme, som gifves järnvägsbolagen och som tvinga dessa att söka sig nya hamnar.

Trots sträffen fortfar C. P. R:s inkomster att hålla sig höga. 2½ proc. utdelning beslöts utdelas för gångna halfåret. Bolagets inkomster under det den 30de juni tillanduluppa fiskalåret voro: brutto \$30,855,003; kostnader \$18,745,828; netto \$12,109,395. Af denna summa äro \$5,586,965 tillgängliga för utdelningar.

Ontario.

Man väntar sig, att landets befolkning i runda tal skall stiga till 5,400,000 en ökning af 600,000 på 10 år.

Blåbärsplöckning synes löna sig för indianerna. De torde vid detta laget hafva förtjunt cirka \$30,000 därpå.

En svårare hagelstorm åstadkom skada i Ottawa distriktet.

Canadian Northern ämnar bygga stora koldockor i West Fort William. De skola hålla 30,000 ton.

Värdefulla järnmalmfynd hafva inmutats vid Fort Francis — Canadian Northern ämnar bygga ett \$20,000 hotel vid Rainy Lake.

Ett bolag för tillverkning af bindgarn i Brandon söker fastställelse af bolagsordning.

Söndagen den 11te des drunknade 5 personer samt ihjälkordes 3 på olika ställen i provinsen. En urspårning ägde rum på C. P. K. vid Owen Sound, hvarigenom två personer förlorade livet och flere skadades.

Rikets inkomster och utgifter under fiskalåret, slutande 30 juni 1901 äro nu offentliggjorda. Inkomsterna stego till \$52,000,000, medan utgifterna belöpte sig till \$44,129,646.

Rat Portage.

Konserten i lutherska kyrkan lofvat att blifva mycket tilldragande. Professor Berggren kommer att briljera i den klassiska musiken, och kommer bl. a. att gifva Mascognis berömda en-akts opera "Cavalleria Rusticana" för piano.

Manitoba.

En farmare i Emerson var den första som i år tröskade sitt hvete.

Enligt försljudande reda sig nybyggarne i Teulon efter omständigheterna väl.

Trots allt förnekande torde Mr Roblin ännu snart hålla ett provinnsval. Han har sökt skaffa sig alla nödiga underrättelser om röstetalen i de olika distrikten synnerligen de nya. Själ påstår han, att dessa underrättelser endast samlas för provinsens kartläggning.

Mr Winslow har skurit 2,700 hvete och väntar en skörd af 67,000 bu.

Hans Asmas, Robt. Corrigan och S. Baker, fiskare på Lake Winnipegosis, kullseglade torsdagen den 8 de. Enär de hade ett tillbringa 3 dagar i vattnet drunknade den ene fredagen, den andre simmade i land på lördagen och den 3dje räddades först på följande söndag i ytterst utmattnadt tillstånd. Oaktadt flere båtar voro inom synhåll observerades de ej.

Premier Roblin har tillsatt en kommission, hvars syfte är att undersöka huruvida en landbruksskola i provinsen är af nöden samt gifva förslag om möjlig kostnad af dess underhåll.

N. W. Territorierna.

Omkring 40,000 kreatur finnas för export i år i de stora boskaps distrikten. Endast få hafva skeppats tills dato.

Första förhöret i Walter Scotts öfverklagade val hölls i Regina, då de klagande ålades att till nästa förhör bättre styrka sina anspråk. Första kostnaden skall baras af de klagande.

Graderingen af Canadian Northerns linie mellan Strathcona och Edmonton pågår nu. På grund af brådskan i östern göres f. n. mycket litet i Saskatchewan.

Mr Schmidt, handlande en gros i viner och spirituosa har tillbragt en tid i Banff.

Man påstod någon tid sedan, att nya undersökningar gjorts angående den vid Battle Lake funne döde samt att spår af gärningsmannen funnits.

Mr L. C. Ness, från Brookings, S. Dak. återvände hem i förra veckan för att öfvervaka inbärgandet af 500 acres hvete. Han har med sina söner upptagit land ungefär 40 mil från Wetaskiwin, hvarest han placerat en 40 tal kvigor och en tjur.

British Columbia.

Yukonmördaren O'Brien har allaredan gjort två misslyckade själfmordsförsök.

En guldklump, värd \$125,000, har nedsändts från Cariboo Hydraulic Company. Den skall sändas till utställningen i Glasgow.

Laxfisket i Fraser floden har i år varit synnerligen rikt. Ej på många år har laxen i sådan mängd synt arbetat sig upp för Fraser floden.

Uthudet.

Järnplåsarbetarnes sträjk antager allt större dimensioner.

Hundturken fann sig förlänat att tag skeden i vackra hand i sina affärer med Frankrike.

Ett lokomotiv i England, byggt 1870, har nyligen fullbordat sina 4 millioner mil.

Det slutliga fredsprotokollet mellan Kina och de allierade makterna såges nu vara färdigt att undertecknas.

De sydamerikanska staterna Venezuela och Columbia äro nu i slagsmål igen. I en drabning, som stod häromdagen, blef den sistnämnda statens trupper i grund slagna och måste med stora förluster retirera. Venezuelas förluster sägas vara ringa.

Boer-kriget.

De Wet säges ha misslyckats i sina planer på Kapkolonien. Planen var, att han skulle få i gång revolution i kolonien och taga till Kapstaden, medan Botha, vid underrättelse härom, skulle med 5,000 utvalda ryttare åla mot Durban och eröfra den. Underrättelserna från krigsskådeplatsen innehålla mest Kitcheners rapporter och visa, att engelsmännen oftast göra goda kap i fångar och förnödenheter. General French säges sakta men säkert drifva boerna ur kapkolonien. Som boerna äro afstängda från all kommunikation med den yttre världen, får man ingenting höra från deras sida, men att dömma af deras motstånd, synes deras kraft ännu ej vara ute.

Kriget torde dock ha inträdt i sitt sista skede. Lord Kitchener har nämligen utfärdat en proklamation, att de boer som icke innan den 15de september nedlägga sina vapen skola varda förlustiga sin egendom och bannlysas för alltid från båda kolonierna.

SVERIGE.

Uppsala. Till professor i teologiska prediktioner och teologisk encyklopedi vid universitetet i Uppsala har utnämnts pastorn vid svenska församlingen i Paris, tel. dr fil. kand. L. O. J. (Nathan?) Sjöerblom. Universitetet är att lyckönska till denna utnämning, hvarigenom ej blott en ungdomlig frisk och frislutnad lärarekraft förvärfvats åt den teologiska fakulteten, utan ock en betydande, modernt anlärd vetenskaplig förmåga återvunnits åt följandeslandet.

Fakulteterna afstycka. — För någon tid sedan togaf fil. lic. K. Sundbeck, fosterländiska studentförbundets upphofsman, till k. m. t. en inbådan om ett statsunderstöd af 1,000 kr. för en studieresa genom norra Amerika "i syfte att studera svenska utvandrarnes och deras återkommandes lefnadsvillkor, för bästa ansamlingsplatser, språkförhållanden, lägre och högre skolväsen, kyrkliga förhållanden och i öfrigt sådant som i moderlandet kan vara af intresse att veta om de i Nordamerika bosatta svenskarne". För att styrka sin kompetens gaf sökanden ett litet underskriftvet af flera framstående rikstagsmän, ärkebiskopen m. fl. Ansökningen underställes filosofiska och teologiska fakultetens i Uppsala pröfning och båda ha enligt Uppsala Nya Tidning, enhälligt afstyrkt densamma, enär de icke anse sökanden kompetent.

En antologi af klassiska författare i svensk dräkt kommer snart att se dagen genom försorg af professor Schück i Uppsala med biträde af våra förnämsta filologer.

Arkebiskopshuset i Uppsala tarfar reparasjon, som af domkapitlet beräknas till 40,000 kr. hvilket belopp beräknas hos k. m. t. Öfverintendentsämbetet har intet att anmäla mot ritningarna, men anser kostnaderna öfver beräknas till 50,000 kr.

Vadstena. Fornsökaremöte i Vadstena ordnas den 19, 20, 21 Augusti af svenska fornminnesföreningen. Föredrag komma att hållas af bland andra kontraktspresten Fjellström om Klosterkyrkan, af rektor Lundberg om Vadstena och af professor O. Montelius om ortens fornminnen.

Strömstad. Den olycksallra fostern. — Pigan Wilhelmina Jonsson, 23 år gammal och i tjänst hos landbrukaren Rob Alund, Rosöga, Häradssöken, afled på midsommardagen af intagen foster. Vid lif-tiden på aftonen skulle hennes matmor se till henne och fann henne då död i sängen. Då husbondefolket mistänkte att fosterfördrifning förelåg, tillkallades barnmorska, som konstaterade att så var fallet. Dagen derpå fönn man också i en skrub ett halfgånget foster, inlånat i en kjol tillhörig tjänstflickan.

Söderköping. En runsten har upptäckts vid restaureringen af Vrenskyrka i Södermanland. Den var inmurad i kyrkvägen och öfverdragen med ett lager af murbruk. Den bar i en hög båge en inskrift, hvilken lyder ungefär: NINIR: AU: STIDBSUM: RAISTU: STAIN: AT: ULF: BEUDHUR: SIN. (Ninir och Stidsum reste sten åt Ulf broder sin.

Stenen har rengjorts och bibehålles på sin plats. I trakten har man förut icke haft någon känaedom om denna sten.

Sollefteå. Oafbrutet i tjänst under ett half sekel. — Kontraktspresten J. U. Åkerberg i Sollefteå, som nyligen erhållit 2 månaders tjänstledighet, har förut icke under sin 47-åriga tjänstetid åtnjutit ledighet och dock har mer än 25 år förfutit sedan han tillträdde den ansvarfulla och kräfvande befattningen som det stora Sollefteåpastoratets herde.

Tillsammans med några kamrater hade V. Lindell den 20 Juli gifvit sig ut på andjagt i Landsjön, Svernerums socken, och då derunder låte vid ett tillfälle på söndagsmorgonen den 21 gått från dem, hade Lindell försökt att simmande upphinna dem, men detta hade öfverstigit hans krafter och man hade funnit sin graf i djupet.

Östersund. Den vid Hjärpens cellulosaabrik genom eldsvådan orsakade skadan ansås till en million kronor. Fabriken sysselsatte för tillfället något öfver 200 arbetare, af hvilka endast få ha fått anställning. Dock torde en stor del omedelbart få arbete, enär ägaren genom kontrakt med Huså bolag är bunden att uttaga vissa mängder virke. Ännu är dock ej afgjort, huruvida fabriken skall återuppbyggas. Hvad som talar för återuppbyggnad äro de hopade virkeslager och värdet af de byggnader, maskiner och järnvägen vid Hjärpens station, som ejes blifva värdeflösa; hvad som talar deremot är, att papp- och västtillgången på vida håll omkring fabriken redan är så smått, att en väsentlig del af behovet måste tagas från andra håll. Hjärpens hela befolkning är emellertid beredd af det beslut, som fattas och stor oro råder därför innan dess öde afgöres.

Enligt Jämtlandsposten har konungen till bestridande af kostnaderna för de af löjtnant O. von Mentzer verkställda undersökningarne erbetat storsjöödjuret skänkt 300 kr.

Natten till den 11 Juli skulle vagnspusare A. G. Nilsson och skolkarl S. J. Skoglund i Bieleke ro hemmansegare Karl Petter Bengtson öfver Bräckesjön till B:s hem i Grönviken. Komna halfvägs ut på sjön, kantrade båten, och alla kommo i vattnet. Skoglund blief efter en förtvifad kamp för lifvet räddad af personer, som vji hans nödropp omside kommo tillstada. Bengtson och Nilsson drunknade deremot. De voro vid tillfället något berusade. Båda de drunknade efterlemnar familj.

Regementsmuseum af Frösö läger. — Kapten O. E. Jansson, der nitiske ifraren för tillvaratagandet af länets gamla minnen har, enligt J. P. n. börjat anlägga ett regementsmuseum af Frösö läger. Museet är inrymt i den gamla kommunaltantbyggnaden å Kronstadsgården och innehåller samlingar både från fält och öfverfjärgareregimentet. En af de största sevärdheterna är en relieffarta för krigsspel Reliefkartan, som är af blytackor, dateras sig från 1830 och är helt visst enastående i sitt slag i Sverige. Till kartan höra skolor m. m., allt i komplett skick. I öfrigt värymmer museet äldre uniformspendlar, gevärsmodeller och musikinstrument m. m.

Örebro. Allmänt svenskt läkarmöte, det tionde i ordningen, hålles den 5—7 September i Örebro, hvarid en stor del för kåren vigtiga frågor behandlas. Särskildt märkes förslaget om läkareföreningens ombildande till en permanent centralförening för landets läkare. Vidare förekommer bl. a. till behandling frågan om läkarearfvoien för lifvoförärfningsundersökning.

Kristina Nilsson hyllas. — En avsläande hyllning egnades den 13 Juli Kristina Nilsson på hennes färd till Röhneby vid Tingaryd, der tåget gjorde ett längre uppehåll. Stationen var festligt snyckad med blommor och grönt, och till grefvinnan öfverensades buketter af ett tjuguntal unga hvitkladda flickor. Vid tågets utgång höjdes ett lefve för grefvinnan, hvilken flera gånger uttände sig i tårar öfver den oväntade vackra hyllningen.

Guldbröllop frades den 14 Juli i kamrer G. Möllenberg och hans maka, fru Emma Möllenberg, född Tigerström, å Kråkenås säteri, Gärdaby socken. Till den storartade fest, som i följ af dagens betydelse gafs af herrskapet Möllenberg, voro inbjudna släktingar och en del bekanta samt godsets samtliga underhållande m. fl. inom närmaste byar joende personer.

Mer än djärf. — Fyra finska studenter företogo häromdagen i öppen båt en seglats från Helsingfors till Visby via Sanhamn. Den 11 Juli fortsattes resan från Visby till Stockholm i samma farkost, som tycktes bära tydliga spår att kunna räknas till varo sedan åtskilliga år och icke heller syntes vara utrustad efter sjömanskraft. Det är ju tur skrifer Gottkadningen, att det gått seglarna väl, och de äro förmodligen vana båt kötare, men uppstode en storm, mellan de befunda sig ute på hafvet, vore deras lif sannemligen icke mycket värda, och olyckorna vid lustseglingar inrättas ofta för det man icke skall anse dylika färder lösebara ett allt annat än beundrans och efterföljansvärdt exempel.